

Szóhoz engedve a népművelőt is

A napokban a sásdi járás egyik községi tanácsi vezetőjével beszélgettem. Elmesélte, milyenre tervezik, hogyan építik fel egy tagközségük művelődési központját. A szép, új intézmény sokféle gondot megold. Csupán egyetlen szépséghibája van: előzetesen, a tervezés előtt nem konzultáltak róla a közművelődés szakembereivel. A járási hivatal bejelentette a kifogásait. Pontosabban: azokat a minisztérium által meghatározott könyvtári és klubhelyiségi szabványokat, amelyeket minden közművelődési objektum felépítésénél be kellene tartani. A hibákat utólag pótolják, kiküszöbölik, amennyire lehet. De miért utólag? Miért nem lehet mindezt megelőzni? Miért nem lehet tudomást a tervekről a szakmai felügyeleti főhatóság? Igaz, igaz — hangzott a válasz —, nem gondoltunk rá...

Az esetek többségében az építendő községi tanácsi vagy gazdasági szervnek valóban egyszerűen nem jut eszébe megtanácskozni a készülő terveket az illetékes könyvtári vagy közművelődési szerv, intézmény hivatásos szakembereivel. Az építési engedélyt ugyanis minden további nélkül, sajnos, így is megkapják, jöllehet, nem ideiglenes épületek filléres költségei ezek!

Baranyában jelenleg mintegy 15 művelődési intézmény épül. Nem kis gondja és jogos sérelme is a megyei tanács és a megyei könyvtár, valamint a járási hivatalok népművelési szakembereinek, hogy az építetők egyszerűen meg sem kérdezik a véleményüket. Jó eset, ha a kész (gyakran teljesen elpuskázott) terveket bemutatják. Amikor a kocka már el van vet-

ve... Pedig nem kockajátékról és nem is illetéktelen beavatkozásról, hanem kötelezően megállapított normák, követelmények, szabványok betartásáról van szó. A saját érdekükben, a jövő érdekében. Ezeket a normákat sem az építető, sem a tervező, még az engedélyező sem ismeri. És nem ez a baj! Fontos, sőt nélkülözhetetlen megkérdezni, megvitatni a tervezett közművelődési intézmények terveit a közművelődés felelőseivel. Sok helyütt ugyanis még eléggé tartja magát a régi szemlélet az újonnan készülő intézményekben is. Hajlamosak a tervezők és az építetők, hogy az új könyvtárt vagy a klubhelyiséget „betervezzék” egy-egy kis lyukba „járulékos” helyiség gyanánt, mint bármelyik mellékhelyiséget. Pedig a könyvtárak és klubok megfelelő arányú (normákkal rögzített) helyiségei rendkívüli fontosságúak az eljövendő 20—25 évben. S ha egyszer rosszul tervezték őket, bővítésükre aligha jut lehetőség mostanában.

Több figyelmet, nagyobb felelősségtudatot követel minden művelődési intézmény megtervezetése, felépíttetése falun is. Nehogy megismétlődjene az ötvenes-hatvanas évek rossz tapasztalatai, hogy esetleg öt-tíz év alatt kiderüljön: rosszul, korszerűtlenül terveztünk; rosszul sáfárcodtunk a művelődési intézményekre szánt százezredekkel, milliókkal. Ezért kellene idejekorán szóhoz engedni a közművelődés arra hivatott szakembereit is. Ha másképp nem megy, a megyei tanács erre kötelező szankciójával. (W. E.)

Dunántúli Napló

Papp Iván ex librise